

Nu Niet Zwanger in Zuid-Holland Zuid

De Lockhorst, Sliedrecht

16 november 2023

Lian Siebelt, dagvoorzitter en voorzitter regionale coalitie Kansrijke Start

Agenda van vandaag

15:30	Opening, welkom en opwarmertje
15:45 – 16:05	Ronald de Meij, wethouder Zwijndrecht /
Reinier Nieuwlaat, cluster manager dienstverlening DG&J

<i>NNZ, waarom en hoe dan?</i> |
| 16:05 – 17:00 | Megin Sacré, inhoudelijk coordinator NNZ
Nienke Bijl coördinator NNZ Leger des Heils
Esther Muller, begeleider en Aandachts Functionaris NNZ

<i>NNZ, praktijkervaringen in het sociaal domein</i> |
17:00 – 17:15	Paneldiscussie
17:15 – 17:30	Video GGD Rotterdam met cliënten aan het woord
17:30 – 18:30	Pauze met soep/broodjes

Agenda van vandaag

18:30 – 19:15 Carmen Bax, verloskundige
Ingrid Vlot, huisarts

NNZ, praktijkervaringen in het medisch domein

19:15 – 19:30 Pauline Tichelman, kwartiermaker NNZ, GGD GHOR Nederland

NNZ geleerde lessen en vooruitblik

19:30 – 20:00 Paneldiscussie en afsluiting

20:00 Drankje

Nu Niet Zwanger in Zuid-Holland Zuid

Waarom? Hoe dan?

De Lockhorst, Sliedrecht

16 november 2023

Ronald de Meij, wethouder Zwijndrecht

Reinier Nieuwlaat, clustermanager dienstverlening, Dienst Gezondheid & Jeugd

De gemeente Zwijndrecht als voorbeeld...

- Middelgrote stad met relatief veel sociale huurwoningen en veel sociale problemen
- Hoog percentage van inwoners met lage inkomens – veel kinderen groeien op in armoede (11,3% versus 8,1 % landelijk)
- Gebruik van GGZ en geïndiceerde jeugdhulp relatief hoog
- Sprake van meer eenzaamheid en meer slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling

Onbedoelde en ongewenste zwangerschappen....

**Een op de vier vrouwen onbedoeld zwanger,
waarvan bijna 70% ongewenst...**

**...met als risicovolle groepen voor
onbedoelde zwangerschappen**

- Jonge starters
- Praktisch opgeleide jongeren
- Jongeren met een verstandelijke beperking of multi-problematiek
- Meisjes in de jeugdhulpverlening
- Zeer gelovige jongeren
- Mensen met een niet-westerse achtergrond, vluchtelingen en asielzoekers
- Mensen in kwetsbare omstandigheden (verslaving, dak- en thuisloos, psychische problematiek, schulden)

Bron: loketgezondleven.nl

Mogelijke gevolgen ongewenste zwangerschappen....

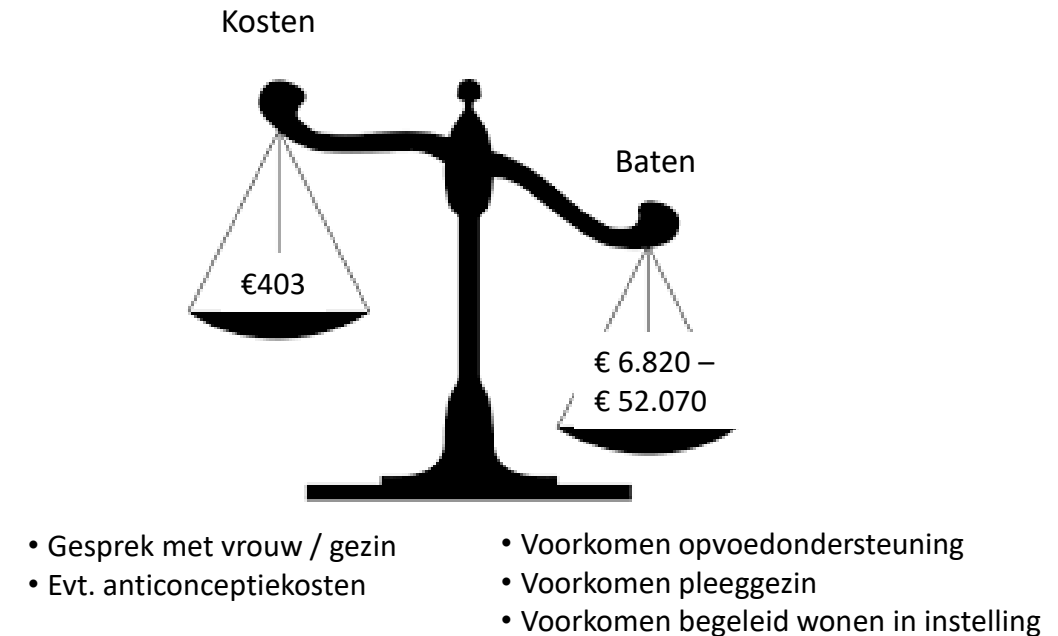

- Vaak stress of psychosociale problemen bij onbedoelde zwangerschap
- Voor tienermoeders aanzienlijke beperking van persoonlijke ontwikkeling en de maatschappelijke vooruitzichten
- Een grotere kans voor tienermoeders om later in hun leven in slechte fysieke en mentale gezondheid te verkeren
- Aanwijzingen dat de kinderen van tienermoeders meer problemen hebben dan andere kinderen.
- Zwangere tieners verhoogde kans op vroeggeboorte of sterfte bij bevalling
- Kind in kwetsbare omstandigheden minder goede kansen om zich gezond en veilig te ontwikkelen

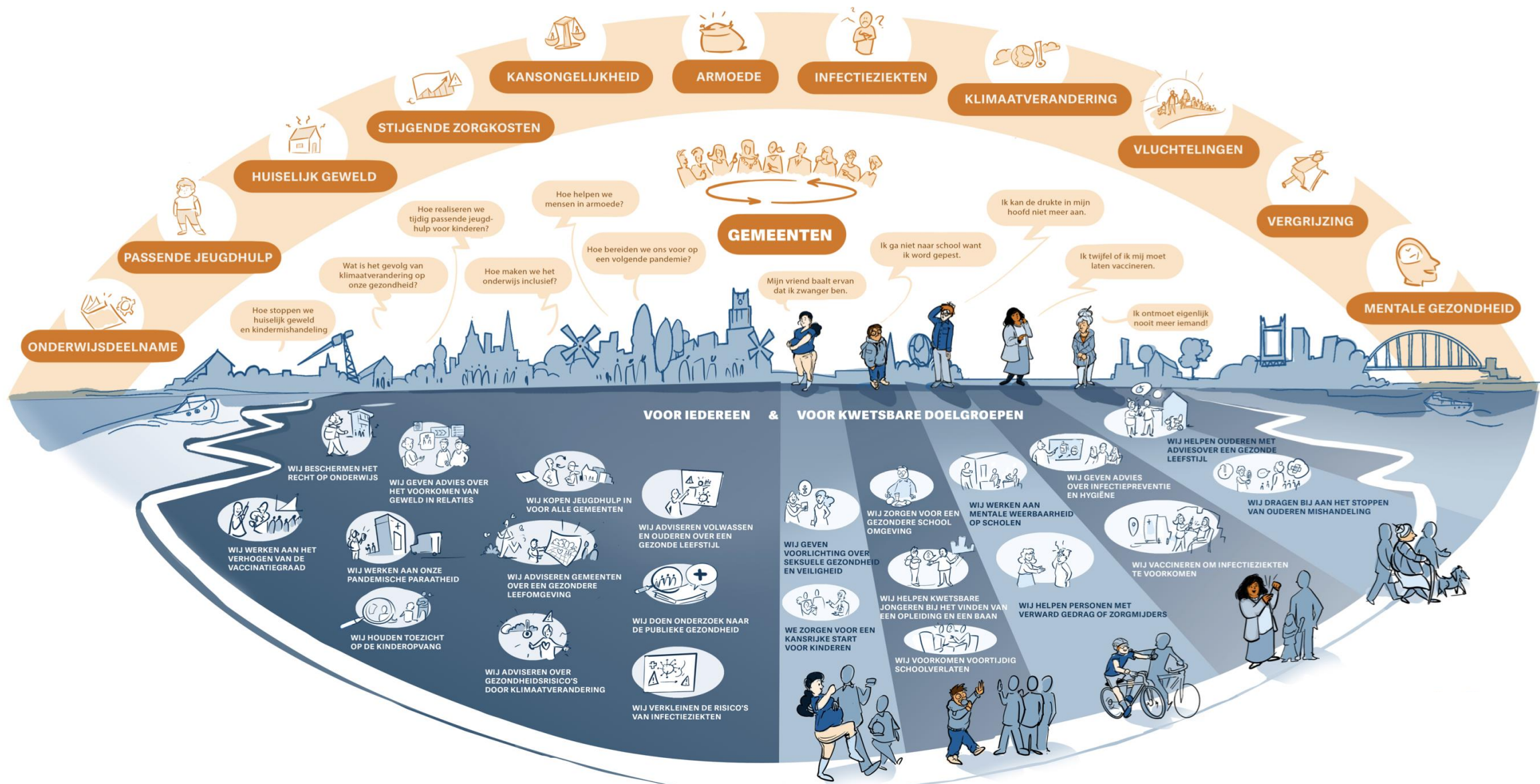
Overwegingen gemeente Zwijndrecht deelname NNZ

- ✓ Er is sprake van zelfbeschikking – keuze ligt bij de inwoner
- ✓ Verbetering kwaliteit van leven
- ✓ Preventief van aard
- ✓ Kan in samenhang met andere interventies
- ✓ Aantoonbaar bewezen

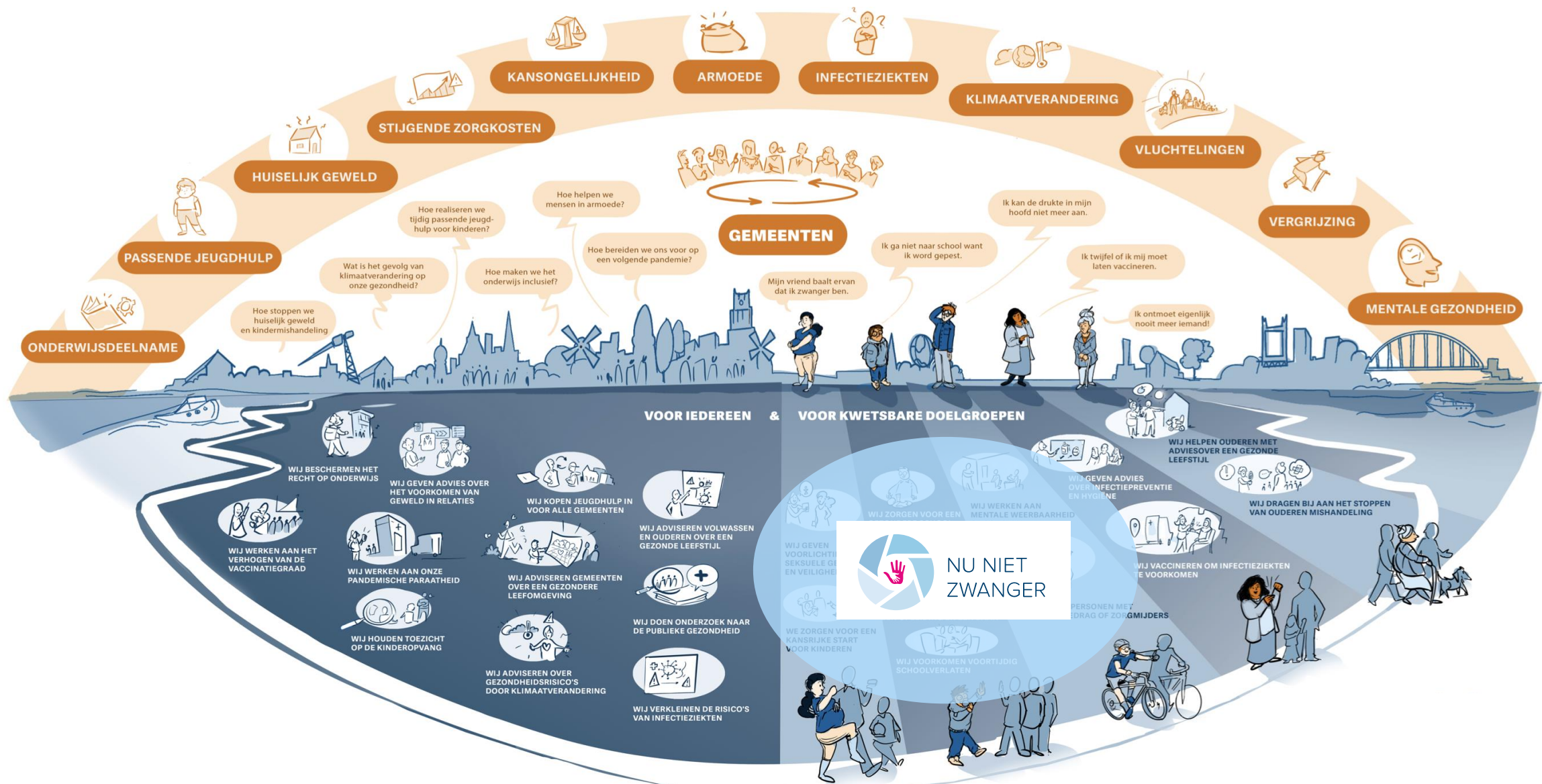
Maatschappelijke Kosten Baten Analyse per NNZ deelnemer

Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid

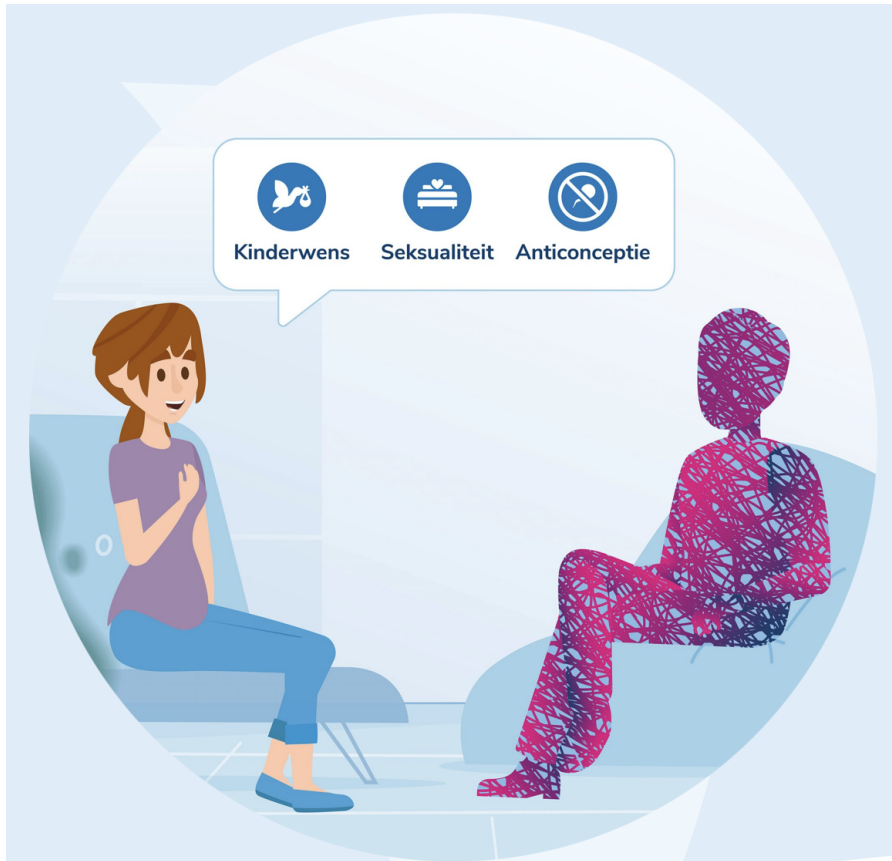

Plek van NNZ binnen takenpakket dienst Gezondheid & Jeugd

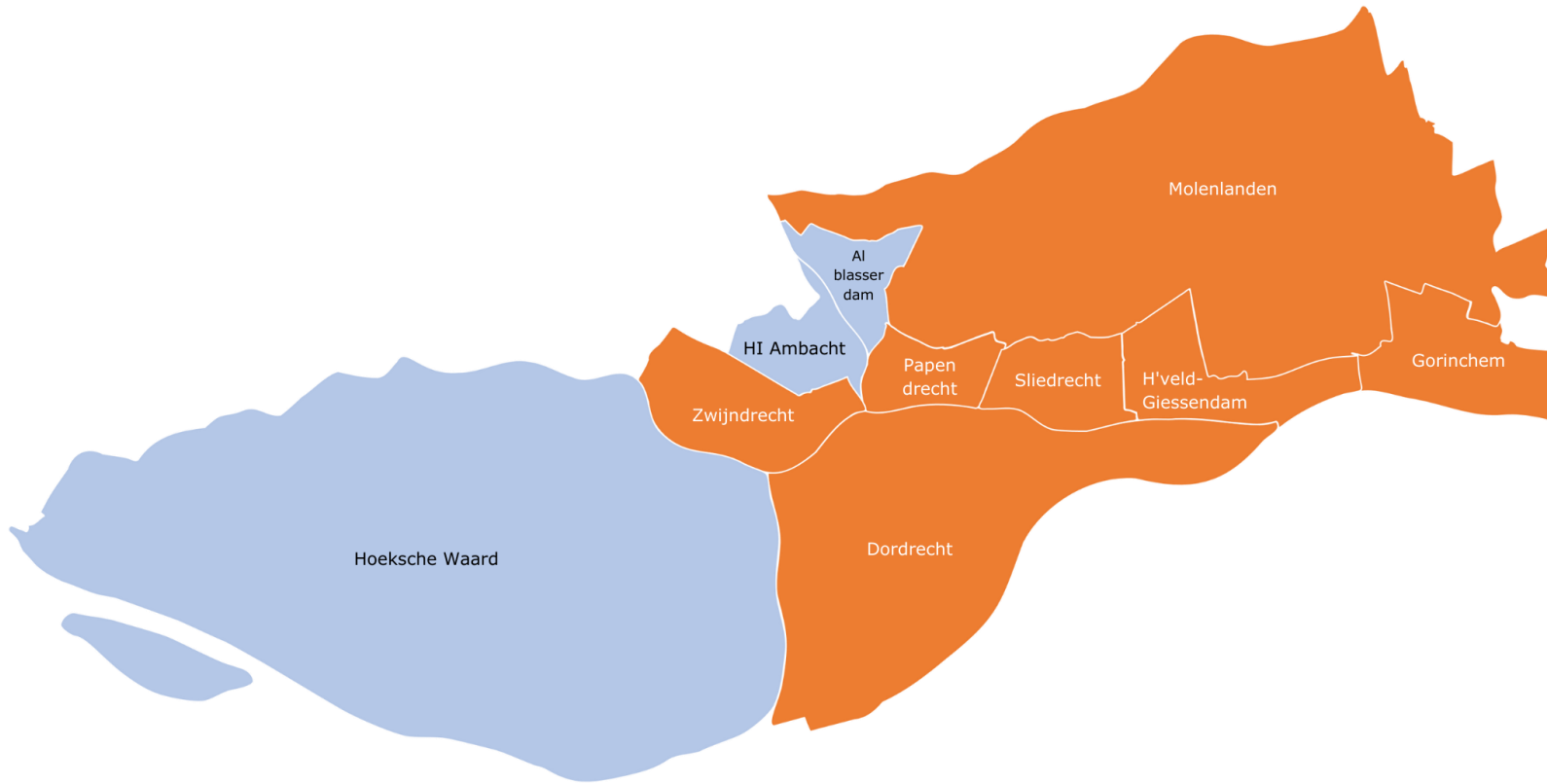
Uitvoering geven aan NNZ past uitstekend bij takenpakket GGD

Een open en eerlijk gesprek over kinderwens, seksualiteit en (indien van toepassing) anticonceptie

- Geven van voorlichting
- Ondersteunen van zorg- en welzijnsprofessionals
- In contact komen en in gesprek gaan met de kwetsbare inwoners

Nu Niet Zwanger in de regio Zuid-Holland Zuid – uitrol is van start

- Sinds 2019 in de gemeenten Dordrecht en Zwijndrecht
- Vanaf 2023 in vijf nieuwe gemeenten:
 - Gorinchem
 - Hardinxveld-Giessendam
 - Molenlanden
 - Sliedrecht
 - Papendrecht

Geen postcodebeleid voor ziekenhuizen en verloskundigen: iedere inwoner mag naar GGD ZHZ opgeschaald worden, Inhoudelijk Coördinatoren zorgen voor afstemming achter de schermen

NU NIET ZWANGER

Een open en eerlijk gesprek over
kinderwens, seksualiteit en
anticonceptie

Team Nu Niet Zwanger, GGD ZHZ

Francien van Kolfschoten
Inhoudelijk Coördinator

Megin Sacré
Inhoudelijk Coördinator

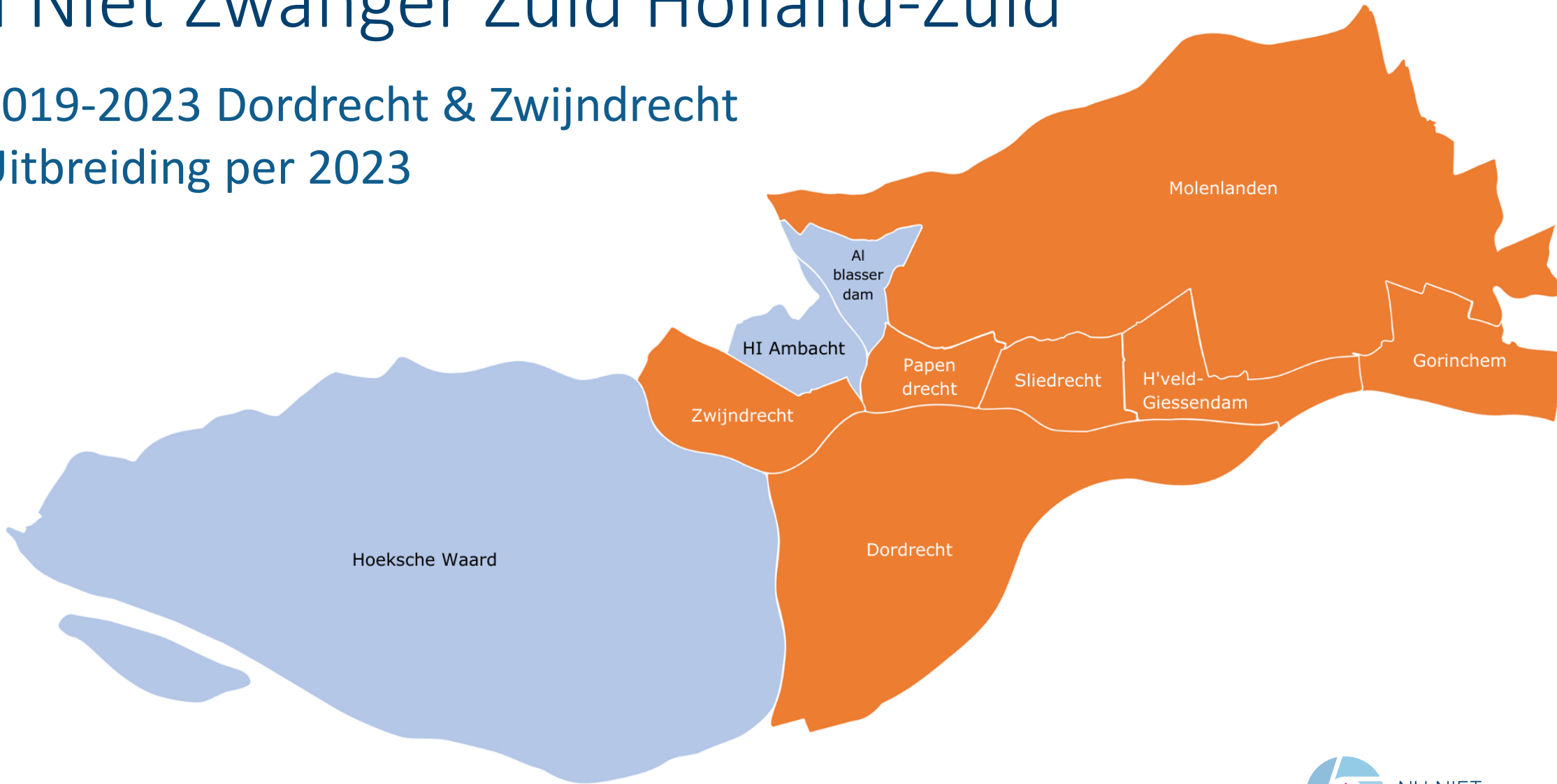
Mark Lenssen
Projectleider

Klazien Scheltens
Beleidsmedewerker

Nu Niet Zwanger Zuid Holland-Zuid

- 2019-2023 Dordrecht & Zijndrecht
- Uitbreiding per 2023

Doelstelling

Mensen in kwetsbare omstandigheden maken een **bewuste keuze** over het moment van hun kinderwens zodat zij niet **onbedoeld zwanger** raken.

Hulpverleners **bewust maken van** en **ondersteunen in** het bespreekbaar maken van kinderwens, seksualiteit en anticonceptie met hun cliënten.

NNZ methodiek

Actieve begeleiding, start bij een open en eerlijk gesprek over:

Kinderwens

Seksualiteit

Anticonceptie

Uitgangspunten NNZ

Zorgplicht/verantwoordelijkheid

- ★ **Zorgplicht:** plicht tot het verlenen van goede zorg.
- ★ **Professionele verantwoordelijkheid** om de cliënt te ondersteunen.
- ★ **Niet alleen** behouden aan **medisch** domein.

Regulieren

- ★ **Gewoon**
- ★ **Maatwe**

NNZ methodiek

Wat legitimeert je om deze vragen te stellen?

- Begeleiding gericht op een **stabielere situatie** in de toekomst en wat daar **nu** voor nodig is.
- Gezamenlijke oriëntatie op de **toekomst**.
- Zodat je cliënt **niet geconfronteerd** wordt met een **onbedoelde zwangerschap**.

Reden opschaling

Overname van
complexe casuïstiek

Regelen van
financiën

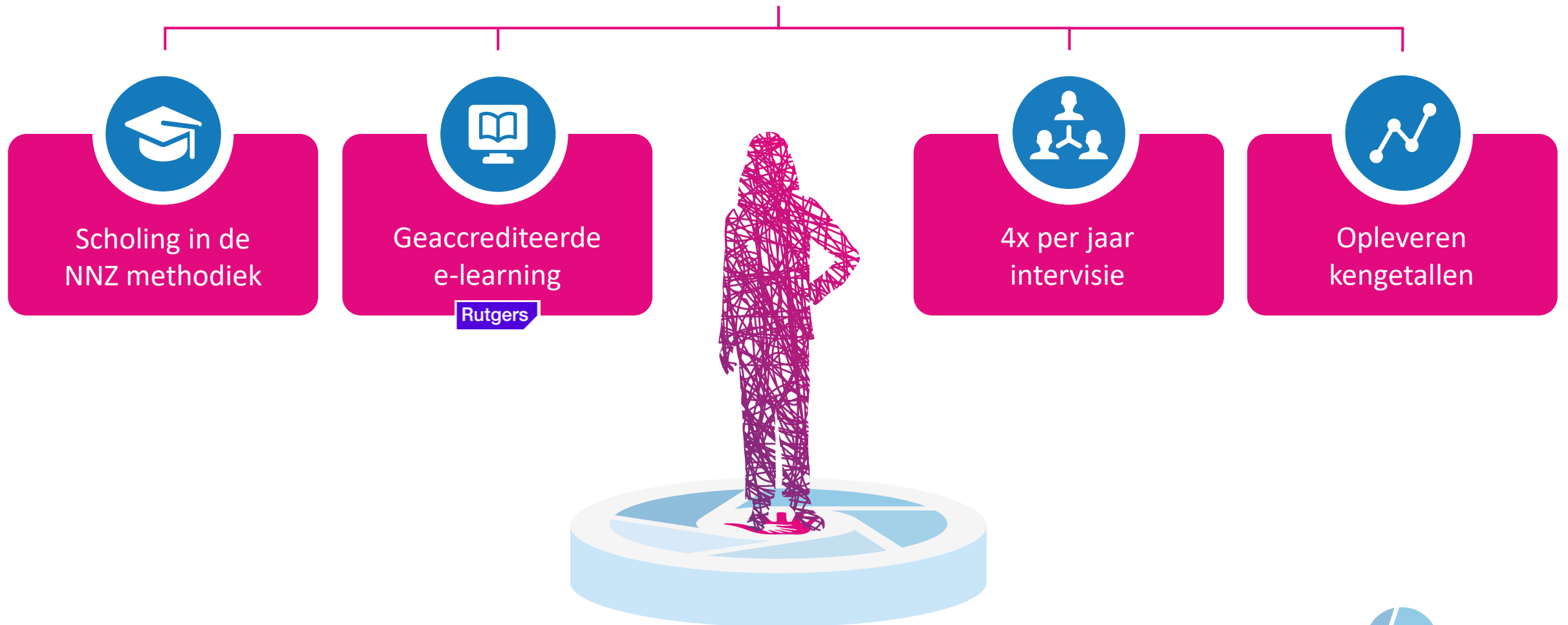

Gebruik van
somatisch netwerk

Aanmelding voor
follow-up

Begeleiding aandachtfunctionarissen

Taken en rollen aandachtfunctionaris

- Collega's ondersteunen en motiveren om kinderwens, seksualiteit en anticonceptie bespreekbaar te maken
- Interne ambassadeursrol
- (mede)-organiseren van (bij)scholing voor collega's
- Deelnemen aan regionale intervisie
- Opschalen van complexe casuïstiek naar de Inhoudelijk Coördinator (indien nodig)
- Terugkoppeling geven aan de Inhoudelijk Coördinator over voortgang

28 Organisaties uit het sociaal domein doen aan NNZ in Zuid-Holland-Zuid

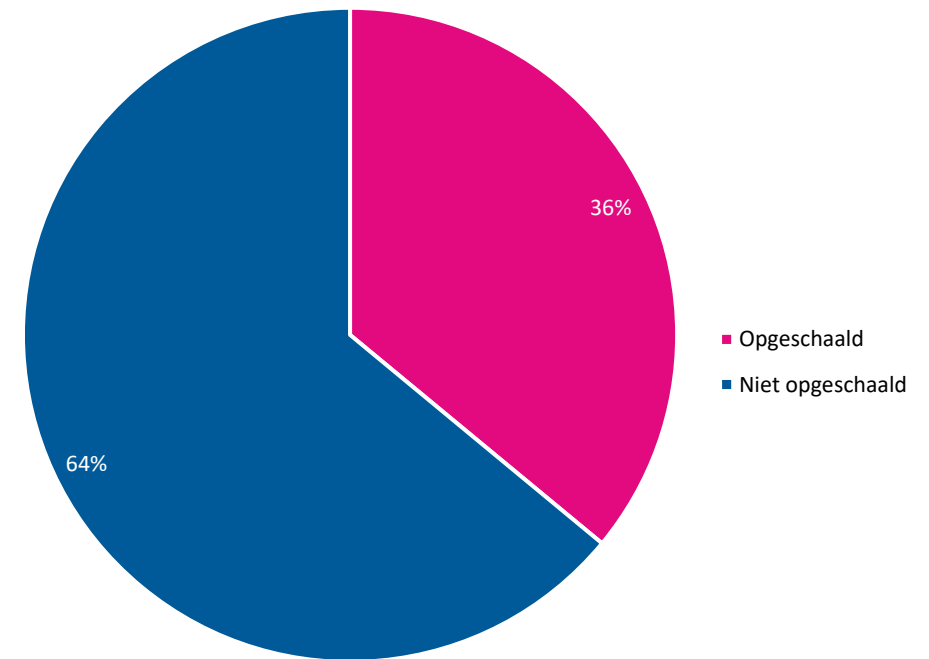
- Antes
- ASVZ
- Da Vinci College
- Eleos
- Enver
- Gemiva-SVG
- Humanitas DMH
- Jeugdbescherming West
- Jong Jgz
- Jong Zwijndrecht
- Leger des Heils
- Mee-vivenz/Vivera Wijkteam Zwijndrecht
- Prokino
- Philadelphia
- R-Newt
- SDK kinderopvang
- Safegroup
- 's Heerenloo
- Siriz
- Sociaal wijkteam Dordrecht
- Sociaal wijkteam Gorinchem
- Sociaal wijkteam Molenlanden
- Syndion
- Stichting het Babyhuis
- Stichting Jeugdteams
- Stichting Nitzana
- Stichting Timon
- William Schrikker Stichting

Met **8** Organisaties uit het medisch domein verwijzen wij over en weer cliënten aan elkaar in **Zuid-Holland-Zuid**

- Albert Schweitzer ziekenhuis
- Beatrix ziekenhuis
- Huisartsenpraktijk Dokters van Nederhoven
- Huisartsenpraktijk Daane & Maduro
- Verloskundigenpraktijk Lucina
- Verloskundigenpraktijk de Singel
- Verloskundigenpraktijk Vivian
- Verloskundigenpraktijk Zwijndrecht

Wat levert het op?

- Van start t/m Q3 2023 500 cliënten gesproken
- Vanaf 2023 verdubbeling aantal cliënten aangemeld bij GGD
- Van deze cliënten wil 80-85% de kinderwens uitstellen
- Bij 77-80% lukt het om te starten met anticonceptie
- Kanttekening: onderrapportage sociaal domein

Effecten van het programma NNZ volgens professionals

Professionals zien grote meerwaarde van het programma NNZ voor hun cliënten.

- ➡ Professionals worden zich door NNZ bewust van het belang om kinderwens bespreekbaar te maken. Daarbij voeren ze vaker en beter het gesprek over kinderwens met hun cliënten.
- ➡ Professionals zien dat cliënten na het gesprek over kinderwens vaker een weloverwogen keuze maken over hun kinderwens.
- ➡ Professionals zien dat leed kan worden bespaard bij het (ongeboren) kind, de cliënt en diens omgeving, als cliënten niet onbedoeld zwanger raken.

Onderzoek Andersson
Elffers Felix (AEF) 2020

Ervaringen van cliënten

Cliënten zijn heel **tevreden** over de begeleiding vanuit NNZ. Ze vinden het fijn dat de hulpverlener **kinderwens bespreekbaar** maakt. Cliënten voelen zich **gehoord** en **gesteund** en ervaren wederzijds **respect** en **vertrouwen** in de gesprekken met de hulpverlener. Het maken van een **eigen keuze** is voor veel cliënten een nieuwe ervaring. Cliënten voelen zich financieel en praktisch **ontzorgd** door de hulpverlener. NNZ betekent voor cliënten **rust** en **opluchting** omdat ze niet (nogmaals) onbedoeld zwanger worden. Daarnaast krijgen cliënten door NNZ meer **zelfvertrouwen**, voelen zij zich in hun **kracht** gezet en leren zij zelf de **regie** te pakken over hun kinderwens en hun leven. Volgens cliënten vindt de ondersteuning vanuit NNZ niet plaats volgens het boekje, maar **vanuit het hart**.

Het feit dat ze je hoort en dat ze je ondersteunt. Dat vond ik echt heel erg fijn

In de praktijk

Aan de slag (infotafel)

- Basis E-learning
- Document Nu Niet Zwanger voor professionals
- Boek 'Nu kan ik verder'
- Factsheets onderzoeken
- Basistraining Nu Niet Zwanger op 19 maart 2024

» Tajisa vertelt je dat ze zwanger is. Ze denkt dat ze wel weet wie de vader kan zijn...

» In de opvang waar je werkt hebben twee cliënten elkaar helemaal gevonden. Een kindje zien ze wel zitten, dikke kans dat ze dan ook sneller een woning krijgen...

» Marvin belt je in paniek op omdat zijn vriendin hem net heeft verteld dat ze een kindje krijgen...

» Je hebt avonddienst en enorm te doen met dat nieuwe meisje op de groep dat vandaag voor een abortus is geweest...

» In het moeder/kind huis waar je werkt hoor je dat de 12-weeken echo van Sarah in orde was. Een mooier cadeau had ze niet kunnen krijgen voor de eerste verjaardag van Djayden morgen...

» Tijdens je huisbezoek zie je hoeveel energie het Elin kost de zorg voor de kinderen te combineren met haar leer/werk traject, het huishouden en het andere leven dat haar vriendinnen leiden. Hoe ziet zij haar toekomst eigenlijk...?

Basistraining aandachtfunctionaris Nu Niet Zwanger

- 19 maart 2024 (Dordrecht)

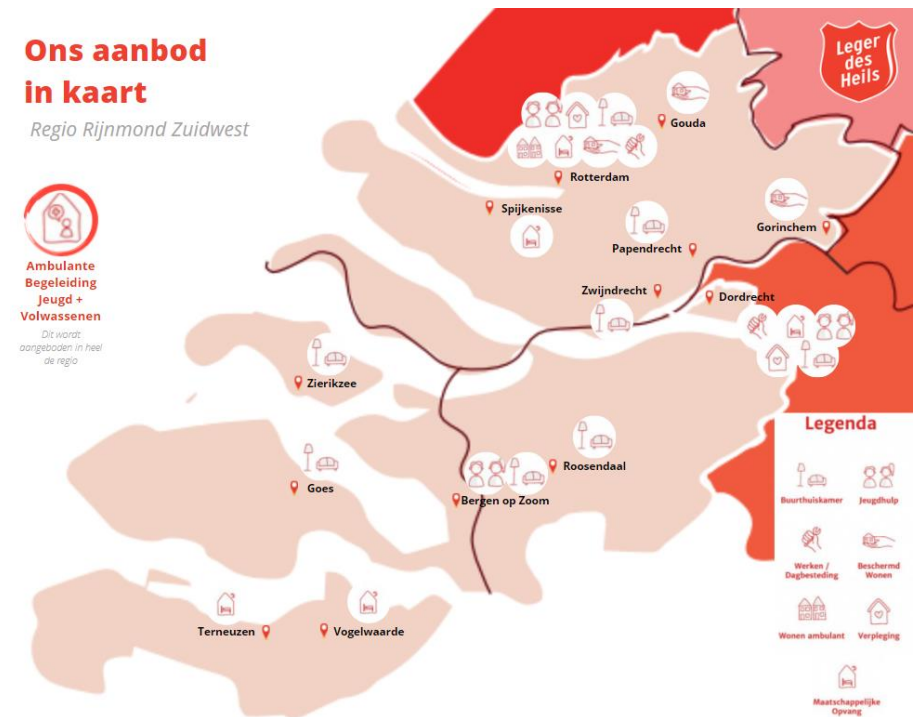
Tijd (min.)	Begin en eindtijd	Onderdeel
15 min.	09.15 - 09.30	Koffie/thee en binnenlopen ¹
30 min.	09.30 - 10.00	Welkom, programma van deze training, kennismaking en leerdoelen
15 min.	10.00 - 10.15	Doelstelling, kern en uitgangspunten Nu Niet Zwanger
45 min.	10.15 - 11.00	Presentie en Motiverende gespreksvoering
10 min.	11.00 - 11.10	Koffie/thee
10 min.	11.10 - 11.20	KSA en vijf factoren
25 min.	11.20 - 11.45	Reflectie op eigen normen en waarden
45 min.	11.45 - 12.30	Oefenen gespreksvoering over Kinderwens
45 min.	12.30 - 13.15	Lunch
45 min.	13.15 - 14.00	Oefenen gespreksvoering seksualiteit
10 min.	14.00 - 14.10	Pauze
45 min.	14.10 - 14.55	Oefenen gespreksvoering anticonceptie
10 min.	14.55 - 15.05	Pauze
30 min.	15.05 - 15.35	Wat is helpend in de praktijk
25 min.	15.35 - 16.00	Evaluatie training en leertraject + vooruitblik

De krachten bundelen; zo breng je Nu Niet Zwanger verder

Nienke Bijl – Leger des Heils Rijnmond Zuidwest

Voorstellen

- Ambulant woonbegeleider, aandachtfunctionaris en coördinator Nu Niet Zwanger
- Leger des Heils Rijnmond Zuidwest

De kracht van Nu Niet Zwanger

- Herstelgericht werken
- Werken vanuit preventie, voorkomen van problemen
- Breed inzetbaar: veel cliënten in de vruchtbare leeftijd
- Enthousiaste professionals

De taken van coördinator

- Centraal aanspreekpunt
- Contact met GGD's
- Teams ondersteunen
- Meedenken met elkaar
- Bekendheid genereren
- Borging en implementatie
- Management team op de hoogte houden

Voordelen coördinator Nu Niet Zwanger

- Continuïteit
- Overzicht
- Aanspreekpunt

Conclusie

Bedankt voor uw aandacht

Contactgegevens

Nienke Bijl

06-25765136

nienke.bijl@legerdesheils.nl

Agenda van vandaag

18:30 – 19:15 Carmen Bax, verloskundige
Ingrid Vlot, huisarts

NNZ, praktijkervaringen in het medisch domein

19:15 – 19:30 Pauline Tichelman, kwartiermaker NNZ, GGD GHOR Nederland

NNZ geleerde lessen en vooruitblik

19:30 – 20:00 Paneldiscussie en afsluiting

20:00 Drankje

Even voorstellen

Carmen Bax

Verloskundige bij verloskundigenpraktijk Lucina in Dordrecht
10 jaar

3 a 4 jaar anticonceptie

Samenwerking NNZ

Sinds start

Contact met Megin Sacré

De eerste opstart

Ervaring NNZ voor cliënten

Financiële drempel

Tijd die er voor hen genomen wordt

Wordt voor hen geregeld

Casuïstiek

Clënt 1

Clënt 2

Ervaringen NNZ voor zorgverleners

Snelle afhandeling (ook achteraf)

Er gaat altijd iemand mee

Clënten komen over het algemeen opdagen!

Anticonceptie van groot belang

Aantal abortussen flink toegenomen

NFP

Influenzers/jongere generatie

In de toekomst is informeren dus nog belangrijker!

In samenwerking met zorgpartners

Kwetbare zwangeren traject

Babyhuis

Kraamzorg

Centering Pregnancy

Nu niet zwanger, zorg vanuit de huisartsenpraktijk

INGRID VLOT

HUISARTS

HUISARTSENPRAKTIJK DAANE EN MADURO, DORDRECHT

DAANE
MADURO
Huisartsenpraktijk

Introductie

Huisarts in loondienst in Dordrecht

Sinds 2019 deelname aan Nu Niet Zwanger

DAANE
MADURO
Huisartsenpraktijk

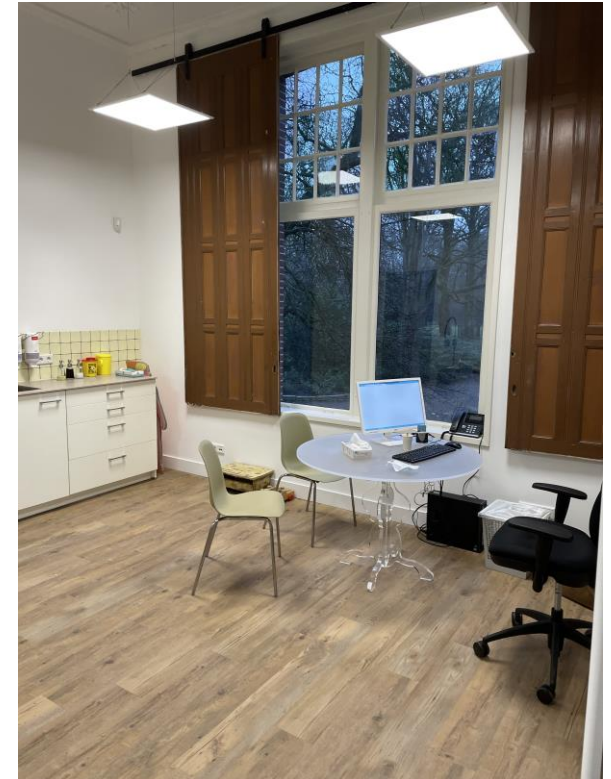

Waarom deelname?

Laagdrempelig zorg

Zowel patiënt uit eigen praktijk als geen eigen patiënt

Deskundigheid

Casuïstiek

Mw. B, 18 jaar

Ik wil niet
opnieuw
zwanger
worden

½ jaar geleden vanuit Aruba naar Nederland gekomen. Verblijft in hotel samen met vriend en dochter. Niet verzekerd.

Alhier opnieuw zwanger geworden, uiteindelijk in Babyhuis terecht, patiënt binnen praktijk

Na bevalling thuis gesprek gehad: kiest voor prikpil

Opgestart binnen de huisartsenpraktijk

Casuïstiek

Mw. C, 37 jaar

Verblijft bij Leger des Heils, tijdelijke patiënt in onze praktijk

Ruim 4 jaar Implanon

Geen inkomen

Vervangen Implanon

Ik heb geen geld
voor
anticonceptie

Casuïstiek

Mw. L, 23 jaar

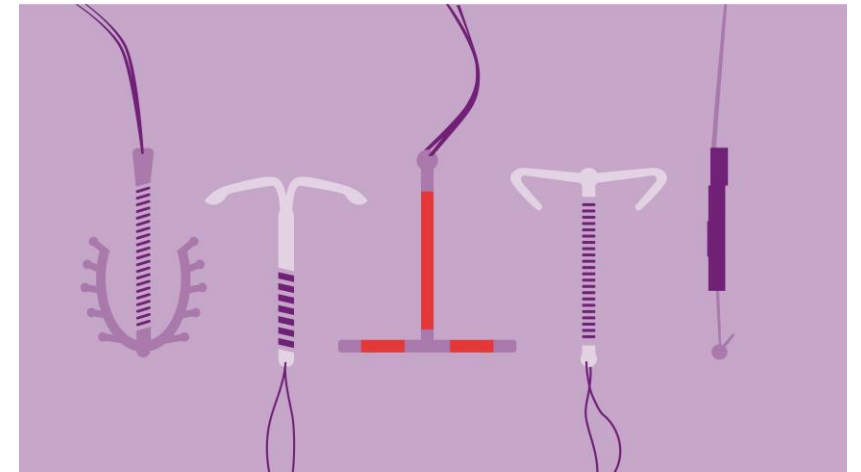
Mijn eigen
huisarts
plaatst geen
spiraal

Geen patiënt binnen de praktijk

Aanmelding door coördinator nu niet zwanger voor plaatsing hormoon IUD

Eigen huisarts niet beschikbaar voor plaatsing

Komt alhier met IUD, plaatsing in 1 consult

Rol huisarts

Lage werkbelasting, gemiddeld 4 consulten per jaar van patiënten die niet in de praktijk zitten

Ook optie om eigen patiënten aan te melden!

Recept wordt geregeld en bezorgd

Financiële afhandeling eenvoudig

Vragen?

NU NIET
ZWANGER®

Regiobijeenkomst Nu Niet Zwanger, 16 november 2023

Pauline Tichelman, Nu Niet Zwanger

Het begin van Nu Niet Zwanger

Doelstelling:

Mensen in kwetsbare omstandigheden maken een **bewuste keuze** over het moment van hun kinderwens zodat zij niet worden overvallen door een **onbedoelde zwangerschap**.

Actieve begeleiding, start bij een open en eerlijk gesprek over:

1

Kinderwens

2

Seksualiteit

3

Anticonceptie

NU NIET
ZWANGER®

‘Natuurlijk wil ik nu niet zwanger zijn!

*Dat kan ik er nu toch helemaal niet bij
hebben?’*

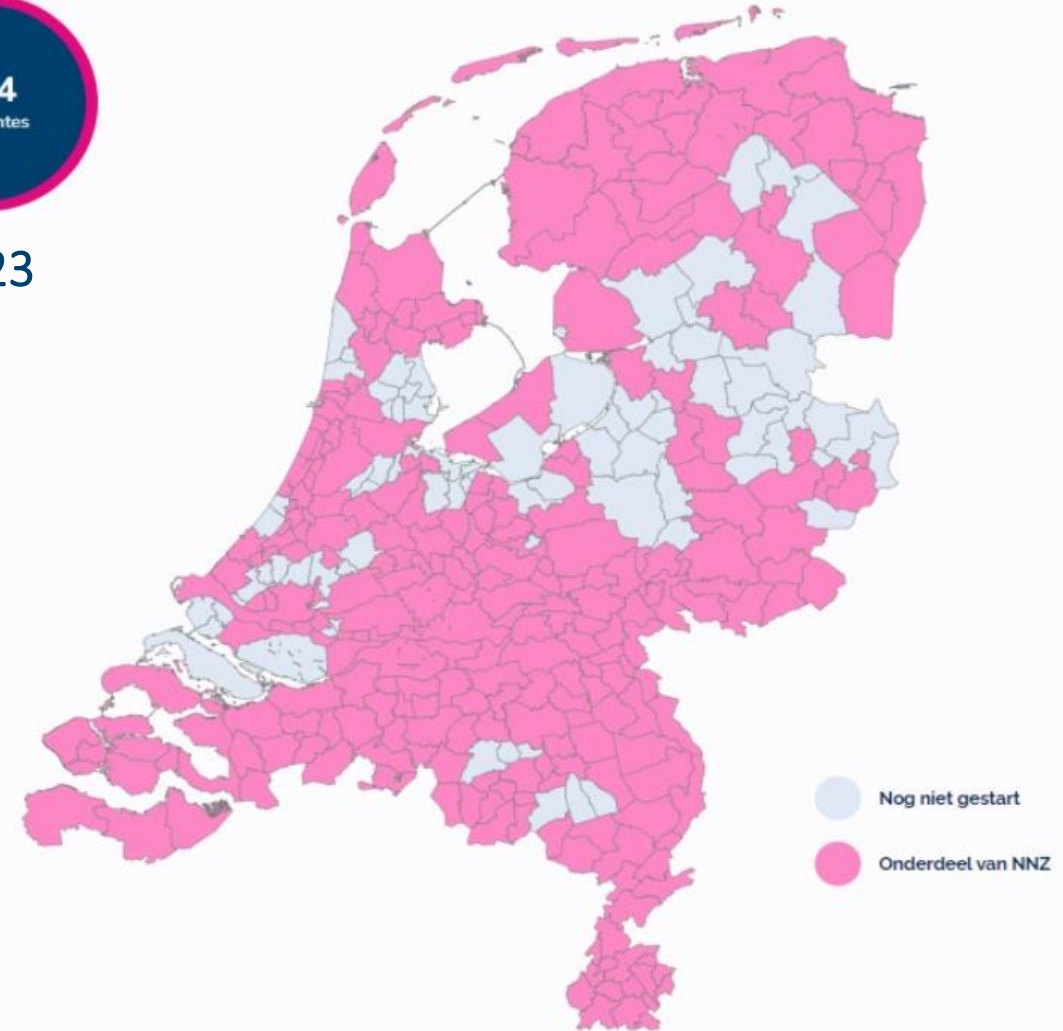
NNZ in het land

2022

2023

Successen van Nu Niet Zwanger

- Voor Esmée: wat heeft zij hier concreet aan?
- Zorg op maat
- Sociaal en medisch domein werken samen
- Scholing voor alle betrokkenen
- NNZ opgenomen in interventies, scholingen, richtlijnen
- Actieve ondersteuning gemeenten, VWS en Kansrijke Start
- Community en enthousiasme

Regie op kinderwens is de toekomst

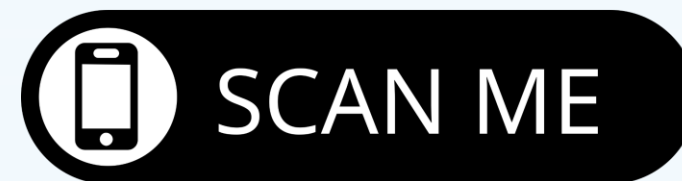
- Gezond zwanger worden of je kunnen beschermen tegen een zwangerschap: het begint bij een bewuste en geïnformeerde keuze;
- Voorkomt het aantal onbedoelde zwangerschappen;
- Vergroot de gezondheid en kansen van pasgeborenen en verkleint op den duur gezondheidsverschillen;

DANK JULLIE VOOR JE AANDACHT

Vragen?

NU NIET
ZWANGER

030 – 252 30 04

nnz@ggdghor.nl

nunietzwanger.nl

linkedin.com/company/nu-niet-zwanger/

Doelgroep

Mannen en vrouwen in vruchtbare leeftijd waarbij een combinatie van problematiek speelt:

Opeenstapeling
problemen

Gebrek aan
zelfredzaamheid

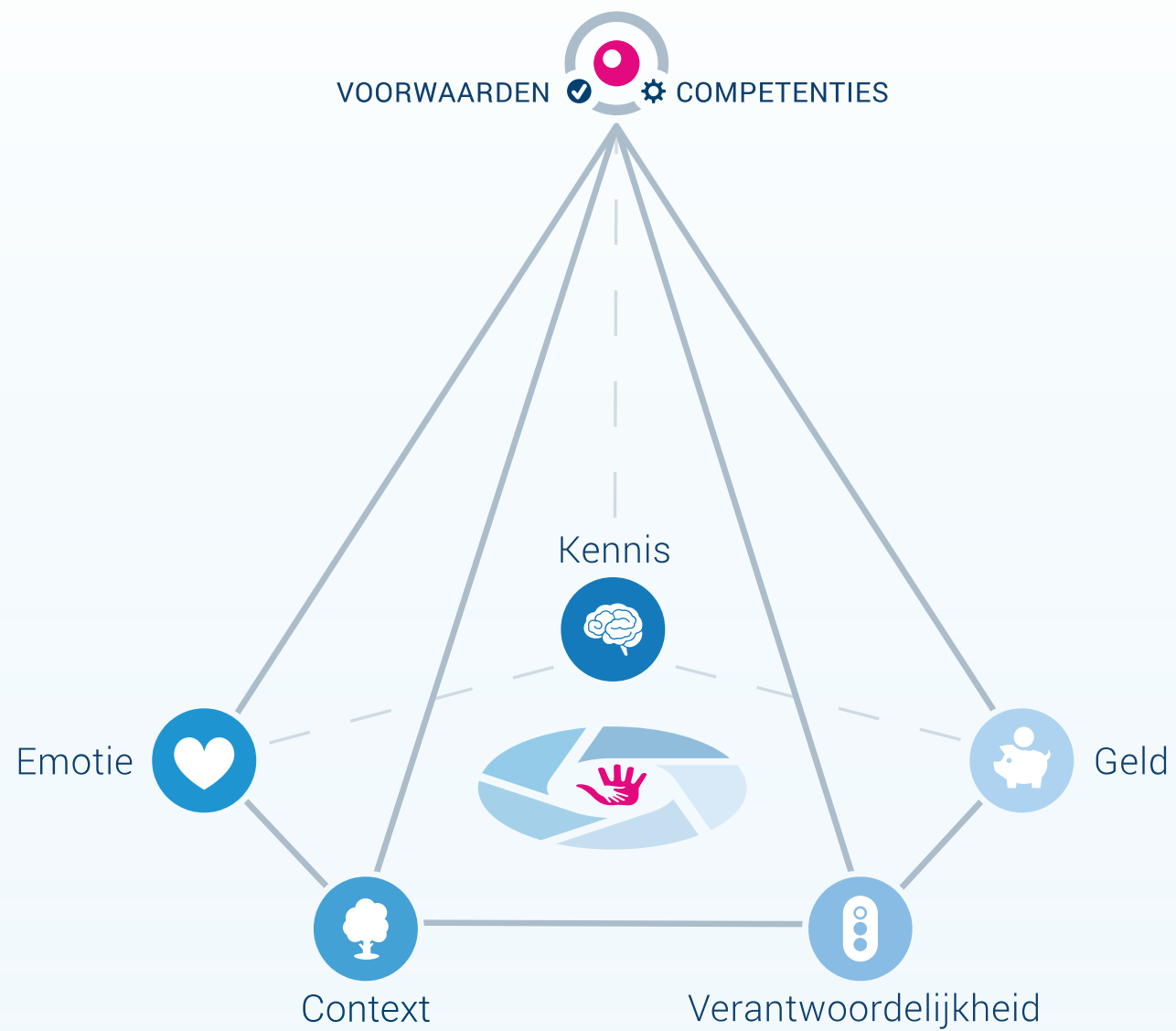

Onvoldoende hulp
zorg en omgeving

In beeld bij
diverse organisaties

PROGRAMMA

Bekijk wie er meedoen

Ben je opzoek naar contactgegevens van een lokaal NNZ programma?

Bekijk resultaten

Goes

In gemeente Goes wordt het programma Nu Niet Zwanger uitgevoerd. Voor meer informatie neem je contact op met de GGD via nunietzwangerzeeland@ggdzeeland.nl.

Goes

Op de kaart

